

ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΕΧΛΙΒΑΝΗ ΦΑΝΗ - ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ - ΡΟΚΟΠΑΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΔΕΣΜΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
ΦΡΟΝΤΙΔΑ

13-102-21
1-101

ΕΥΔΟΞΟΣ

2013

**ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
ΦΡΟΝΤΙΔΑ**

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΙΑΤΡΑΚΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ**

**Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. εισ. 82483**

**ΦΑΝΗ ΠΕΧΛΙΒΑΝΗ
ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ**

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΦ.**

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΡΟΚΟΠΑΝΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΦ.**

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ**

ISBN: 978-960-98884-8-6

© 2010 Γεώργιος Μ. Ιατράκης

Εκδόσεις **ΔΕΣΜΟΣ**
Ε. Γιάνναρη 5 118 53
ΑΘΗΝΑ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έργου, όπως και των συγγραμμάτων του συγγραφέα που χρησιμοποιήθηκαν ως πηγή του παρόντος, με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο (όπως φωτοτυπικό, ηλεκτρονικό, ηχογράφησης κ.λπ.), σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 και σχετικούς ή μεταγενέστερους και τους λοιπούς κανόνες ημεδαπού και διεθνούς δικαίου, χωρίς τη γραπτή άδεια του συγγραφέα.

GYNAECOLOGIC NURSING

Edited by
G. M. Iatrakis

&
colleagues

**ATHENS
2010**

Κατά τη συγγραφή του βιβλίου δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή για την ακρίβεια της πληροφόρησης που παρέχεται. Παρόλα αυτά ο συγγραφέας ή ο εκδοτικός οίκος δεν είναι υπεύθυνοι για λάθη ή παραλείψεις ή τις συνέπειες που θα προκύψουν από την εφαρμογή των γνώσεων που παρέχονται σε αυτό το βιβλίο και τις βιβλιογραφικές παραπομπές του, περιλαμβανόμενων και εκείνων του συγγραφέα. Με δεδομένο ότι η επιστημονική γνώση ανανεώνεται συνεχώς πρέπει να γίνεται αναζήτηση της πιο σύγχρονης πληροφόρησης σε κάθε περίπτωση.

Σε όσους (πραγματικά) προσφέρουν στον χώρο της υγείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1	
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ	1-4
Κεφάλαιο 2	
ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	5-14
Κεφάλαιο 3	
ΤΕΣΤ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	15-20
Κεφάλαιο 4	
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	21-26
Κεφάλαιο 5	
ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΗΜΑ	27-34
Κεφάλαιο 6	
ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ	35-42
Κεφάλαιο 7	
ΒΙΟΨΙΑ.....	43-46
Κεφάλαιο 8	
SCREENING ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ.....	47-50
Κεφάλαιο 9	
SCREENING ΣΑ ΜΑΣΤΟΥ, ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΟΥ, ΩΟΘΗΚΩΝ.....	51-58
Κεφάλαιο 10	
HPV.....	59-64
Κεφάλαιο 11	
ΕΝΔΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ	65-74
Κεφάλαιο 12	
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΟΛΠΙΚΟΥ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ.....	75-78

Κεφάλαιο 13

ΑΜΗΝΟΡΡΟΙΑ 79-86

Κεφάλαιο 14

ΕΚΤΟΠΗ ΚΥΗΣΗ 87-106

Κεφάλαιο 15

ΙΝΟΜΥΩΜΑΤΑ 107-118

Κεφάλαιο 16

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ 119-128

Κεφάλαιο 17

ΠΡΟΠΤΩΣΗ ΜΗΤΡΑΣ 129-132

Κεφάλαιο 18

ΚΥΣΤΕΟΚΗΛΗ-ΟΡΘΟΚΗΛΗ 133-136

Κεφάλαιο 19

ΠΑΙΔΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 137-140

Κεφάλαιο 20

ΕΦΗΒΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 141-144

Κεφάλαιο 21

ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ 145-150

Κεφάλαιο 22

ΑΝΔΡΙΚΗ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ 151-162

Κεφάλαιο 23

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ 163-174

Κεφάλαιο 24

ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗ 175-182

Κεφάλαιο 25

ΟΣΤΕΟΠΟΡΩΣΗ 183-188

Κεφάλαιο 26

ΟΡΜΟΝΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ 189-196

Κεφάλαιο 27	
ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ	197-204
Κεφάλαιο 28	
ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΜΗΤΡΑΣ	205-216
Κεφάλαιο 29	
ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΩΟΘΗΚΩΝ	217-232
Κεφάλαιο 30	
ΕΞΕΤΑΣΗ ΜΑΣΤΟΥ	233-238
Κεφάλαιο 31	
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΜΑΣΤΟΥ	239-248
Κεφάλαιο 32	
ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΜΑΣΤΟΥ	249-260
Κεφάλαιο 33	
ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΜΑΣΤΟΥ	261-272
Κεφάλαιο 34	
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	273-274
Κεφάλαιο 35	
ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	275-276

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγγραφική δραστηριότητα του Καθηγητή Μαιευτικής-Γυναικολογίας κ. Γεωργίου Ιατράκη εκπλήσσει ευχάριστα για άλλη μια φορά. Ο κ. Ιατράκης αποφάσισε να ασχοληθεί με ένα θέμα που βρίσκεται στα όρια της Γυναικολογίας, όπως είναι η «Γυναικολογική Νοσηλευτική Φροντίδα». Αυτό του το σύγγραμμα είναι σαφώς κάτι που έλειπε από την ελληνική βιβλιογραφία. Η μέχρι σήμερα βιβλιογραφία αποτελεί κυρίως μεταφράσεις ξενόγλωσσων βιβλίων ενώ χαρακτηρίζεται για την ποικιλία και αποσπασματικότητα της θεματολογίας που διαφέρει ευρέως μεταξύ των σχετικών βιβλίων. Έτσι, ενώ τα συγγράμματα «Γυναικολογίας» παρουσιάζουν μια αδρή ομοιομορφία της θεματολογίας τους, αυτό δεν ισχύει στα βιβλία της «Γυναικολογικής Νοσηλευτικής Φροντίδας». Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος της θεματολογίας τους είναι ουσιαστικά συνοπτική περιγραφή γυναικολογικών θεμάτων. Με αυτά τα δεδομένα, και κρίνοντας ως απαραίτητο συνεργάτη του γυναικολόγου μια μαία ή μια νοσηλεύτρια με υψηλό επίπεδο γνώσεων τόσο στην καθημερινή κλινική πρακτική όσο και στη συμβουλευτική, αυτό το βιβλίο αποτελεί ένα απαραίτητο βοήθημα που δεν πρέπει να λείπει από καμιά επιστημονική βιβλιοθήκη των επαγγελματιών υγείας.

Το βιβλίο αυτό στηρίζεται κατά μεγάλο μέρος στα προηγούμενα συγγράμματα του κ. Ιατράκη «Βιβλίο Γυναικολογίας» και «Βιβλίο Γυναικολογίας-Μαιευτικής». Η δομή του βιβλίου στηρίζεται στο δεδομένο ότι η σωστή παροχή υπηρεσιών «Γυναικολογικής Νοσηλευτικής Φροντίδας» προϋποθέτει το υψηλό επίπεδο γνώσεων αυτής καθ' αυτής της Γυναικολογίας σε ποικιλία θεμάτων της.

Είμαι σίγουρος ότι και αυτό το βιβλίο του κ. Ιατράκη θα τύχει της ευρείας επιστημονικής αποδοχής που έτυχαν οι προηγούμενες εκδόσεις του και αισθάνομαι ευτυχής που συνεργάζομαι μαζί του σε ερευνητικό έργο υψηλού επιπέδου κατά τα τελευταία χρόνια.

Στέφανος Ζερβούδης
Χειρουργός-Γυναικολόγος-Μαστολόγος
Αν. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίων
C-Davila και Montpellier Γαλλίας
Πρόεδρος MANOSMED
(MASTOLOGY ASSOCIATION OF NORTHERN AND SOUTHERN MEDITERRANEAN
MOBILE UNIVERSITY OF MASTOLOGY)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με αυτό το πρωτότυπο έργο που έλειπε παντελώς από την ελληνική επιστημονική βιβλιογραφία συνεχίζεται η συγγραφική δραστηριότητα του Καθηγητή Μαιευτικής-Γυναικολογίας κ. Γεωργίου Ιατράκη. Ο κ. Ιατράκης έγραψε ένα βιβλίο που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ταυτόχρονα για τη μαία, τη νοσηλεύτρια και τον μαιευτήρα-γυναικολόγο.

Η «Γυναικολογική Νοσηλευτική Φροντίδα» είναι ένα σύγγραμμα που χαρακτηρίζεται για την ποικιλία και τεκμηρίωση των κεφαλαίων του σε αντίθεση με την αποσπασματικότητα που παρατηρείται στη σχετική βιβλιογραφία αντίστοιχης θεματολογίας. Ενώ στην καθημερινή επαγγελματική πρακτική, ο γυναικολόγος συχνά δρα ανεξάρτητα και ολοκληρωμένα, η μαία και η νοσηλεύτρια, όταν διαθέτουν υψηλό επίπεδο γνώσεων, αποτελούν τον απαραίτητο συνεργάτη του. Σε αυτό το βιβλίο συνδυάζονται εκείνα που πρέπει γνωρίζουν και να «αναγνωρίζουν» από κοινού αυτοί οι επαγγελματίες υγείας για την αρμονικότερη παροχή υπηρεσιών σε ένα ευρύ φάσμα της γυναικολογίας.

Και αυτό το σύγγραμμα του κ. Ιατράκη είναι ιδιαίτερα καλοδεχούμενο αφού όχι μόνο αποτελεί κάτι που έλειπε από την ελληνική βιβλιογραφία αλλά και συμπληρώνει με ιδιαίτερα εντυπωσιακό τρόπο τις προηγούμενες αντίστοιχες εκδόσεις του.

Για άλλη μια φορά, αξίζουν συγχαρητήρια στον συγγραφέα του.

Ν. Σαλάκος

Επ. Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας

Πρόεδρος της

Ελληνικής Εταιρείας Οικογενειακού Προγραμματισμού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το βιβλίο γράφτηκε με την πίστη ότι η αρμονική συνεργασία μεταξύ διαφόρων συγγενών ειδικοτήτων μπορεί να έχει ένα παραγωγικό και χρήσιμο αποτέλεσμα. Η “Γυναικολογική Νοσηλευτική Φροντίδα” έχει στο μέγιστο μέρος της στοιχεία που προέρχονται από τη Γυναικολογία και με αυτό το δεδομένο, η συγγραφική συνεργασία του γυναικολόγου με τη μαία είναι όχι μόνο αποδεκτή αλλά και απαραίτητη.

Το πρώτο και τα δύο τελευταία κεφάλαια αυτού βιβλίου γράφτηκαν από την Καθηγήτρια κ. Φ. Πεχλιβάνη και, μετά από κατάλληλη μορφοποίηση και προσθήκη φωτογραφικού υλικού, ενσωματώθηκαν στο βιβλίο ώστε να αντιστοιχούν στη γενικότερη δομή και “φιλοσοφία” του. Από το βιβλίο της Καθηγήτριας κ. Ε. Αντωνίου και συν. αντλήθηκαν χρήσιμα στοιχεία σε αντίστοιχα θέματα που αφορούν τη μαία. Με τις δύο αυτές Καθηγήτριες, συνεργαστήκαμε στο “κυνήγι” των προθεσμιών και στη συλλογή των απαραίτητων βιβλιογραφικών πηγών από αντίστοιχα εγχειρίδια, πετυχαίνοντας τους στόχους μας σε μια ποικιλία επιλογών.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα την Καθηγήτρια κ. Θ. Ροκοπάνου για τη συλλογή φωτογραφικού υλικού και την άψογη συνεργασία μας σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Ευχαριστώ επίσης τους γυναικολόγους κ. Σ. Ζαφειρίου, Π. Πεϊτσίδη και Μ. Τρούλο για την ανταλλαγή απόψεων σε επί μέρους θεματολογία του βιβλίου, την τρέχουσα συνεργασία μας και μικρό μέρος του φωτογραφικού υλικού.

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές, όπως και σε παρόμοιες εκδόσεις μου, έχουν συχνά την έννοια της σημερινής ισχύος αυτών που γράφονται. Έτσι, προτιμήθηκαν πρόσφατες βιβλιογραφίες από ένα σύνολο παρόμοιων που θα μπορούσαν να επιλεγούν. Επίσης, σε πολλές “κλασικές γνώσεις”, η αναγραφή βιβλιογραφίας δεν ήταν καν απαραίτητη αλλά γράφτηκε για να αισθάνεται ο αναγνώστης σίγουρος πως ότι διαβάζει υποστηρίζεται και βιβλιογραφικά.

Η παροχή υπηρεσιών “Γυναικολογικής Νοσηλευτικής Φροντίδας” απαιτεί τη συνεχή ενημέρωση και σε θέματα συμβουλευτικής ώστε ο επαγγελματίας υγείας να είναι σίγουρος ότι η πληροφορία και η συμβουλή που δίνει στη γυναίκα ισχύει με τα σημερινά δεδομένα. Με αυτό το σκεπτικό, έγινε επανέλεγχος και προσθήκες σε διάφορα σημεία που αντλήθηκαν από τις προηγούμενες εκδόσεις “Βιβλίο Γυναικολογίας” και “Βιβλίο Γυναικολογίας & Μαιευτικής”.

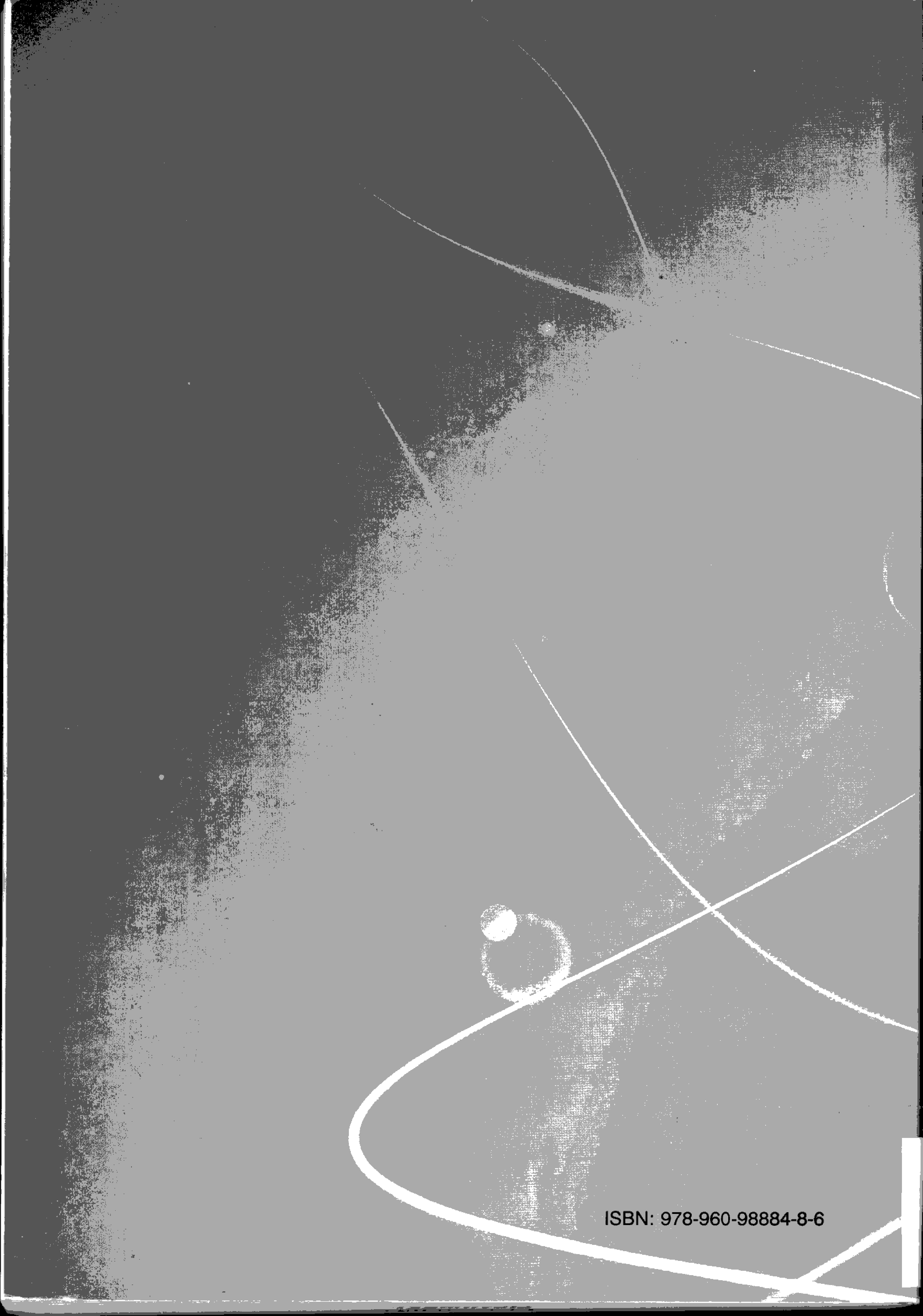
Ευχαριστώ ιδιαίτερα τους Καθηγητές κ. Σ. Ζερβούδη και κ. Ν. Σαλάκο για τους τιμητικούς προλόγους του βιβλίου και την παραγωγική συνεργασία μας.

Για τη γραμματειακή υποστήριξη, ευχαριστώ την κ. Ιωάννα Κόντε και την κ. Σελήνη Αποστολίδου.

Οποιαδήποτε “παράπλευρη” ενέργεια (ακόμα και επαγγελματική) αφαιρεί τον απαραίτητο χρόνο από την “καθαρή” συγγραφική, ερευνητική και εκπαιδευτική λειτουργία, ακόμα και αν σχετίζεται με αυτές οργανωτικά, γραφειοκρατικά, διοικητικά ή απολογιστικά. Με αυτό το δεδομένο, αφιερωθήκαμε στη συγγραφή αυτού του βιβλίου, προσπαθώντας να επιλέξουμε ότι πιο σύγχρονο και ακριβές υπάρχει στη θεματολογία του.

Τέλος, σε αυτό και σε άλλα βιβλία μου, οπουδήποτε (από άλλες πηγές) δίδεται βαρύτητα στο “αισθητικό” αποτέλεσμα, αυτό εκμηδενίζεται όταν συγκριθεί με την “υγιή” ψυχολογία (που μαζί με την επιβίωση, τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητα είναι οι αντικειμενικοί δείκτες της επιτυχίας ή της αποτυχίας μας).

Γ. Μ. Ιατράκης
Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας

ISBN: 978-960-98884-8-6